

Z aretacijami in zastraševanjem so hoteli prisiliti naše državljane k izdaji svoje domovine

Vladi CSR in Albanije sta v ravnanju z jugoslovanskimi diplomatskimi predstavniki in državljani potoptali vsa mednarodna načela o odnosih med državami

Čim boljše blago in večja izbira, tem boljša in hitrejša prodaja — Seja
anketnega pododbora Ljudske skupštine FLRJ
Lep uspeh ljubljanske Opere v Gradcu in Celovcu — Z razstave v Novem
Sadu — Dopisi — Fizikultura

zacija delav in si med seboj pomagati, tako da bo košnja do žetve belih žit v glavnem zaključena. Pripraviti je treba vse stroje, ki pridejo v poštev pri žetvi, prav tako pa že planirati na strnišča setev ajde, sajenje

(Nadaljevanje na 2. strani.)

bo košnja do žetve belih žit v glavnem vključena. Pripraviti je treba vse stroje, pridejo v poštev pri žetvi, prav tako pa planirati na stisnišča setev ajde, sajenje

Eden največjih uspehov, ki ga je ladjedelnica »Vicko Krstulović« dosegla o prvem polletju, je rekonstrukcija iz morskega dna dvignjene ladje »Sinj« (prej ladja »Sarajevo«). Ladjo »Sinj« so na čast rojstnega dne maršala Tita poslali na poizkusno vožnjo. Stroje 1200 kg in vse druge ladijske naprave so usposobili delavci ladjedelnice »Vicko Krstulović«, tako da je danes ta ladja med najmodernejšimi v obalni plovi. Za izredno požrtovalnost pri obnavljanju ladje »Sinj« je bilo odlikovanih 50 delavcev.



Tudi v Sloveniji že žanjejo!

Iz več krajev Slovenije poročajo, da se je že začela žetev ječmena; tako na Krškem polju, v okolici Sežane in v Vipavski dolini. Žetev je predčasna zato, ker je v zadnjem času tako suho in za zorenje žita ugodno vreme. Tako zgodnja žetev ječmena nas poziva, da se čim boljše pripravimo tudi na žetev drugih, predvsem belih žit.

Naloge so velike, ker se istočasno vsi
tudi košnja in obdelava zemlje, zato je
treba z vsakim dnem izboljševati organi-
zacijo dela in si med seboj pomagati, tako
da bo košnja do žetve belih žit v glavnem
zaključena. Pripraviti je treba vse stroje,
ki pridejo v poštev pri žetvi, prav tako pa
že planirati na strnišča setev ajde, sajene
repe in korus za zeleno krmo.

S seje anketnega pododbora Ljudske skupščine FLRJ

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Način izganjanja naših diplomatskih predstavnikov je bil zelo surov in žaljiv. Skoro vsi izgnani naši državljani so dobili ukaz, da morajo češkoslovaško ozemlje zapustiti v roku 24 ur, take naloge pa so izročili našemu veleposlanstvu pogosto ob 6. uri zvečer, da bi mu onemogočili ponoči, ko nihče ne dela, pribaviti potrebne vizume za izgnane uslužbence. Zato je bila neka skupina naših diplomatskih predstavnikov, ki so morali v 24 urah zapustiti Češkoslovaško, prisiljena z avtomobilom napraviti pot od Prage do meje, ker ji ni ostalo dovolj časa, da bi se odpeljala z vlakom. Češkoslovaški organi so grdo ravnali na meji z našimi diplomatskimi predstavniki ter jih imeli zastražene.

Poseben režim diskriminacije in nasilja, ki so ga češkoslovaške oblasti uvedle proti našim državljanom, priča o tem, da so češkoslovaške oblasti najprej množično izganjale vse jugoslovanske državljane, ki jim niso hoteli dati dovoljenja za bivanje samo zato, ker so državljani FLRJ, ter se niso hoteli odreči svoji državi. V sovražni politiki do FLRJ in njenih državljanov v Češkoslovaški so bile češkoslovaške oblasti tako daleč, da so dale tako imenovanemu jugoslovanskemu klubu v Pragi, sestavljenemu iz peščice dezertarjev in izdajalcev naše države, uradno pravico, da izdajajo našim državljanom osebne izkaznice in dovoljenja za bivanje, kar pomeni, da so uradno dale privatni organizaciji, ki se peča s sovražno in subverzivno delavnostjo proti naši državi, funkcijo konzularnega oddelka veleposlanstva FLRJ. Prihitek na naše državljane so češkoslovaške oblasti kombinirale z nagovarjanjem naših državljanov na izdajstvo in volnoso delovanje. Znam izgnanih jugoslovanskih državljanov, ki so bile Čehinje, so češkoslovaške oblasti na različne načine onemogočale odhod iz Češkoslovaške.

Množično nasilje nad našimi državljani je doseglo pozneje vrhunec, ko so prišli aretirati in zapirani vse Jugoslovane, ki so ostali zvesti svoji državi. V zadnjem času so uvedli poseben tip nasilja nad tistimi jugoslovanskimi državljani, ki žele vrniti se v FLRJ. Češkoslovaške oblasti takim Jugoslovanom ne samo da popolnoma onemogočajo njihovo vrnitev v domovino, temveč jih samo zato, ker zahtevajo, da se spoštuje njihova zakonita pravica do vrnitve v svojo državo, aretirajo in po aretaciji se za njihovo usodo redno ne more ničesar zvedeti.

O diskriminatornem ravnanju albanških oblasti z našimi diplomatskimi predstavniki in državljani v tujini sta bila pred pododborom zaslišana kot prič bišvi svetnik poslanstva FLRJ v Tirani Drago Košmerl in uslužbenec poslanstva Tomo Lončar. Tomo Lončar je bil leta 1949. izgnan iz Albanije skupno s še štirimi našimi predstavniki. Izjavil je, da so jugoslovanske predstavnike in uslužbence v Albaniji stalno spremljali, izprijavili in žalili albanški policijski organi. Poslanstvo FLRJ v Tirani so formalno policijsko blokirali, 40 metrov pred poslanstvom so postavili po objavi resolucije Informbiroja posebno barakco, opazovalnico za policijske agente, ki so nadzorovali poslanstvo in naše predstavnike, sledili za vsakim korakom, izprijavljali, napadali ter se zaletavali z vozili vanje. V mestu so pred njegovim izgonom organizirali posebne policijske straže, ki so uslužbenca našega poslanstva spremljali na slehernem koraku, jih legitimirali, izprijavljali in žalili. Nanj osebno je neki albanški agent nameril pištolo, da bi ga izvalil.

Drago Košmerl, bivši svetnik poslanstva v Tirani, je izjavil pred pododborom, da so ta sistem zasledovanja in izprijavanja naših diplomatskih ter uradnih predstavnikov izvajali albanški organi skrajno žaljivo, provokatorsko. Policijsko niso zasledovali le naše uradne predstavnike, temveč tudi člani njihovih družin in celo njihove gospodinjske pomočnice. Tako je bilo jugoslovanskim predstavnikom v Albaniji praktično onemogočeno sleherni gibanje, pri čemer je treba poudariti, da so take, v mednarodnih odnosih neznane ukrepe uporabljale

albanške oblasti samo proti jugoslovanskim predstavnikom. Albanске oblasti so šle preko vseh zakonitih obzirov in so vsem obrtnikom v Tirani prepovedale, da bi napravili jugoslovanskim predstavnikom kakršno koli uslugo. Tako so n. pr. v kavarah prepovedali točiti pijače Jugoslovanom. Pri teh ukrepih, ki so groba kršitev mednarodnega prava, so šli tako daleč, da so albanским zdravnikom prepovedali nuditi jugoslovanskim predstavnikom in njihovim družinam zdravniško pomoč. To se je konkretno zgodilo ženi svetnika Košmerla, ki ji albanški zdravnik niso smeli pomagati, čeprav je zbolela za maltesko malarijo.

Nebrzdano nasilje so izvajale albanске oblasti nad jugoslovanskimi državljani v Albaniji, ki so zahtevali, da se vrnejo v svojo državo. Bili so številni primeri, ko so policijski organi skrajno nečloveško aretirali jugoslovanske državljane, jih mučili v zaporih ter jih silili, naj se odrečejo vrnitvi. Zlasti značilen je primer jugoslovanske državljanke Ratič, ki so jo policijski organi odvedli iz stanovanja in jo ponorili odvleči brez meje, ne da bi ji dovolili vzeti s seboj svojega desetletnega sina, ki je bil bolan v bolnišnici. Ko je pozneje njen sin prišel v jugoslovansko poslanstvo in se zanimal za vrnitev, so ga albanški policisti vtaknili v pripor, grdo ravnali z desetletnim otrokom, mu grozili z nožem in ga končno poslali brez meje kot »nevarnega elementa«.

Iz vseh teh primerov se jasno vidi, da so si albanске oblasti neposredno po objavi resolucije Informbiroja prizadevale v celoti onemogočiti normalno delo našega poslanstva in bivanje naših predstavnikov v Albaniji.

Pododbor je zaslišal tudi tov. Flisan, odpravnika poslov našega poslanstva v Tirani.

Onemogočanje diplomatskih funkcij nasprotuje načelom OZN

Strokovnjak za mednarodno pravo prof. Milan Bartoš je povedal pred pododborom svoje mnenje o značaju tega diskriminatornega ravnanja s stališča mednarodnega prava.

Za ravnanje češkoslovaških oblasti z našimi predstavniki in državljani je prof. Bartoš dejal, da je to ravnanje na eni strani očitna kršitev tistih pravil, ki se v mednarodnem pravu imenujejo pravila o kurtoaznem vedenju do tujcev. Ta pravila ni svedočeno priznalo samo tako imenovano klasično pravo, temveč jih priznava tudi uradni učbenik Akademije znanosti ZSSR. Ravnanje češkoslovaških organov dokazuje, da češkoslovaške oblasti ne spoštujejo pravnega položaja naših državljanov kot tujcev. Zlasti važno je, da določa tudi Ustavna listina Združenih narodov, da je treba spoštovati mednarodno pravo. To je bilo sprejeto v Ustavno listino zaradi izrecne formulacije, ki jo je dal sovjetski delegat v San Francisku. Imamo tudi splošno deklaracijo Združenih narodov o človeških pravicah, ki so jo Sovjeti in Češkoslovaki odklonili ne zato, ker ne jamči teh pravic, temveč zato, ker jih ne jamči v zadostnem obsegu.

Iz izjav pri se vidi, da so češkoslovaške oblasti temeljito kršile vse te človeške pravice in poteptale eno izmed treh glavnih funkcij diplomacije, t. j. našim uradnim predstavnikom so odklonili pravico do varstva naših državljanov v CSR. — O izgonih naših predstavnikov iz Češkoslovaške je prof. Bartoš dejal, da nasprotuje vsem veljavnim konvencijam in konvencijam, ki se veljajo med Češkoslovaki in Jugoslovani, pa tudi mednarodnemu pravu. Tudi češkoslovaška politika, da prepelje vrnitev jugoslovanskih državljanov in jih hkrati spravljajo v brezpravno stanje, je huda kršitev pravnega položaja tujcev, čeprav prepoveduje Ustavna listina Združenih narodov diskriminacije vseh vrst in čeprav washingtonske konvencije o delu, ki se vedno vežejo Češkoslovaki in Jugoslovani, prepovedujejo diskriminacijo v delovnih odnosih. Iz izjav pri se vidi, da jugoslovanskim državljanom v Češkoslovaki ne priznavajo pravice do dela

in da ravnajo z njimi pristransko zaradi tega, ker so Jugoslovani.

Z vsemi protipravnimi aretacijami jugoslovanskih državljanov v Češkoslovaki in z odkrepanjem kakršnih koli informacij kršijo češkoslovaške oblasti s stališča mednarodnega prava najosnovnejše pravno varstvo človeka. V primeru Dimitrijeviča, ki mu češkoslovaški organi niso hoteli dati zdravniške pomoči v zaporu, so češkoslovaške oblasti soudeležene pri umoru tega jugoslovanskega državljanja in domoljuba, kajti odkrepanje zdravniške pomoči je kaznivo dejanje. Češkoslovaške oblasti ne izpolnjujejo niti najosnovnejših dolžnosti, ki jih imajo države, namreč, da je vsak kulturni narod po mednarodnem pravu dolžan obvestiti drugo državo o smrti njenega državljanja na svojem ozemlju ter ji poslati mrtvaški list.

Tudi glede izгона 12 naših diplomatskih predstavnikov iz Češkoslovaške je prof. Bartoš dejal, da v zgodovini diplomacije in mednarodnega prava ni mogoče najti toliko izgonov diplomatskih predstavnikov v vsem XIX. in XX. stoletju, kolikor jugoslovanskih diplomatov so izgnali iz držav Kominforma od leta 1948 do danes. Ta akcija češkoslovaške vlade je očitna želja, da bi se prekinili diplomatski odnosi, dejstvo pa, da leti ljudje, ki so jih izgnali iz Prage, zelo čestito zastopajo naše koristi v drugih državah in da nobena teh držav ne zahteva njihovega izгона, dokazuje, da akcija ni bila naperjena proti njim, temveč proti naši državi. Z izgonom našega veleposlanika v Češkoslovaki Marjana Stihovića v roku 24 ur so češkoslovaške oblasti kršile nedotakljivost osebnosti diplomatov. Bivšemu tajniku veleposlanstva v Pragi Debenjaku so v rešnici vzeli prostost v njegovem stanovanju, kar dokazuje, da v Češkoslovaki ne spoštujejo diplomatske imunitete in nedotakljivosti stanovanja diplomatov. Čeprav je v sovjetski ustavi rečeno, da je zasebno stanovanje diplomata nedotakljivo, vidrjajo češkoslovaški agenti v stanovanja naših diplomatov, konkretno našega odpravnika poslov v Pragi, kar je najosnovnejša kršitev mednarodnega prava. Najhujaša od teh kršitev je dejanska prepoved našim predstavnikom, da bi opravljali službo, s tem, da jim onemogočajo telefonske razgovore s svojimi državljani, s tem, da so jim vzeli radijsko postajo, čeprav je v veljavi sporazum, da imajo veleposlanika v tej ali oni državi lahko svoje radijske postaje, s tem, da so našega diplomatskega kurirja, ki je odšel iz Bratislave na Dunaj, aretirali, diplomatsko pošto pa vzeli in odprli. Tako so češkoslovaške oblasti onemogočile najosnovnejše izpolnjevanje diplomatske dolžnosti. Z eno besedo, je dejal Bartoš, ne gre tu le za kršitev temeljnih pravil kurtoazije, temveč za prave kršitve mednarodnega prava. Mednarodno pravo je tako zelo kršeno, da bi težko našli tako veliko število kršitev na istem mestu v tako kratkem času.

Kar zadeva Albanijo, je prof. Bartoš dejal, da so albanске oblasti po načinu surovosti še huje kršile mednarodno pravo. Tam so grdo ravnali z našimi diplomatskimi predstavniki, proti katerim so v rešnici vodili živno vojno, jih najbolj prostaško izprijavljali, najbolj prostaško kršili imuniteto in onemogočali življenje ljudi. V takih okoliščinah, je poudaril Bartoš, ni delalo nobeno predstavništvo na svetu. Profesor Bartoš je končal, da je smisel vseh teh ukrepov otežkočanje in onemogočanje diplomatskih funkcij naših predstavnikov in da to ravnanje popolnoma nasprotuje načelom, na katerih je zgrajena Organizacija združenih narodov.

V anketnem pododboru so bili predsednik pododbora dr. Smilja Stanković, poslanec Sveže narodov, in člani pododbora Ljudski poslanec generalni poročnik Otmar Krenčič, Vida Tomšič in Mehmed Hodža.

Pododbor bo še nadalje zbiral gradivo o diskriminatornem ravnanju vzhodnoevropskih držav z Jugoslavijo.

Ekonomska komisija OZN za Evropo odklonila dvolično sovjetsko resolucijo

O GOSPODARSKI DISKRIMINACIJI

Ženeva, 9. junija (Tanjug). — Na večerajšnjih sejah Ekonomske komisije za Evropo so delegacije sovjetskega bloka zopet napadle Jugoslavijo in govorile v takem tonu, da je francoski delegat imenoval to »izjavo, ki v ekonomskih vprašanjih ne povedo prav velik«. V imenu sovjetskega bloka je Arutjunian trdil, da hoče ZSSR okrepiti mednarodno gospodarsko izmenjavo. Takoj nato pa je pokazal, koliko mu je bilo do tega, in napadel Jugoslavijo, zakaj je sprožila vprašanje gospodarske blokade, ki jo izvaja ZSSR proti njej.

Sej jugoslovanske delegacije na zasedanju evropske ekonomske komisije doktor Vilfan je opozoril na to protislovje med besedami in dejanji sovjetskega predstavništva.

Opozoril smo na to, je dejal jugoslovanski predstavnik, da je treba preprečiti vse oblike diskriminacije in vse, kar otežkoča gospodarsko sodelovanje. Zaradi tega smo izrazili misel, naj bi tajništvo po možnosti začelo anketo v tem smislu. Kakor vidimo, delegacije sovjetskega bloka nasprotujejo taki anketi, kar hkrati dokazuje, kdo je pravi krivec za gospodarski pritisk na FLRJ. Dejstvo o tem napadu, o blokadi, so znana. Potrjuje jih tudi »Pregled gospodarskega stanja v Evropi«. Vse dotlej, dokler bodo vodili tako politiko, ne bo mogoče ustaviti vsestranskega resničnega gospodarskega sodelovanja.

Smoter našega nastopa v razpravi o sovjetski resoluciji, je dejal Vilfan, je bil, da postavimo načelno vprašanje: Kako so je mogoče boriti proti diskriminaciji, hkrati pa voditi gospodarske blokade proti Jugoslaviji, kot delajo to ZSSR in države sovjetskega bloka. Delegacije teh držav so usmerile razpravo k vprašanju, kakšen pomen imajo posledice gospodarskih odnosov njihovih držav z mojo državo, pri čemer so navedle veliko podrobnosti in številke, ki so v celoti prav toliko natančne, kolikor je točna njihova trditev, da je Jugoslavija postala fašistična država. Vendar nimamo namena tukaj navajati druge serije števil in podrobnosti.

Za poslabšanje odnosov med FLRJ in Albanijo je odgovorna edino albanška vlada

Beograd, 9. jun. — Tanjug je pooblaščen objaviti tole sporočilo:

Kakor je bilo že javljeno, je zunanje ministrstvo FLRJ sporočilo 30. maja 1950 albanškemu odpravniku poslov v Beogradu vzroke, zakaj je ustavilo delo jugoslovanskega poslanstva v Tirani, kakor tudi to, da ga bo ponovno odprlo, ko bo dala albanška vlada jamstvo, da bo spremenila svoj dosednji odnos do jugoslovanskega predstavništva v Tirani. Na to sporočilo je albanška vlada odgovorila po albanškem odpravniku poslov v Beogradu, da želi vzdrževanje odnosov med Jugoslavijo in Albanijo ter ponovno otvoritev jugoslovanskega poslanstva v Tirani, vendar smatra, da nima ničesar spremeniti v svojem stališču in ravnanju proti poslanstvu FLRJ in njegovega osebja, ker so bila ta ravnanja s strani albanске vlade in albanških obla-

Druga seja odbora za inozemske zadeve Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 9. junija. (Tanjug.) V ponedeljek 12. junija bo druga javna seja odbora za inozemske zadeve Ljudske skupščine FLRJ. Na dnevnem redu seje je sprejetje poslovnika odbora in razprava o dosedanjem delu anketnega pododbora Ljudske skupščine za raziskovanje nezakonitega ravnanja vzhodnoevropskih držav z Jugoslavijo. Odbor bo pretrgal tudi besedilo konvencije Združenih narodov o preprečevanju in kaznovanju genocidnih zločinov.

Na seji odbora za zunanje zadeve Ljudske skupščine FLRJ so navzoči tudi občinstvo in novinarji.

Jugoslovanska delegacija predlaga tole resolucijo:

Ker evropska gospodarska komisija upošteva, da so bile dane protislovne izjave s tem, kakšen pomen imajo posledice gospodarskih odnosov, ki so bili med ZSSR, Poljsko, Češkoslovaki, Madžarsko, Rumunijo, Bolgarijo in Albanijo na eni strani in FLRJ na drugi strani, in ker se zadeva velikega pomena tega problema za evropsko gospodarsko sodelovanje v splošnem, poziva ZSSR, Poljsko, Češkoslovaki, Madžarsko, Rumunijo, Bolgarijo in Albanijo na eni strani ter FLRJ na drugi strani, naj predlože tajništvo komisije podatke, ki jih imajo za potrebne zaradi določitve, kakšen pomen imajo posledice gospodarskih odnosov, kakršni so bili med njimi, in poziva tajništvo komisije, da zbrano gradivo pošlje vladam vseh omenjenih držav, da bi moge izraziti svoje mnenje in predložiti upoštevanje vse dobljene podatke, poročila na prihodnjem zasedanju komisije za razvoj trgovine.

Po končani razpravi je komisija odklonila sovjetski predlog resolucije o diskriminaciji s 11 glasovi proti 5, FLRJ pa se je glasovanja vzdržala.

Na popoldanski seji bi morali razpravljati o jugoslovanskem predlogu resolucije. Predstavniki sovjetskega bloka so hoteli stvar zavleči. Govoril albanškega predstavnika in drugih predstavnikov sovjetskega bloka pa tudi njihovega šefa na tem zasedanju so bili taki, da so sami po sebi dokazovali vso moralno revščino.

Jugoslovanski predstavnik Vilfan je znova večkrat posredoval. Vprašal je, če se lahko in kdaj se lahko dovoli državi in nevladni ton, ki ga sovjetski in vzhodnoevropski delegati uporabljajo, s čimer žalijo ne le FLRJ, temveč vso komisijo.

Francoski predstavnik Philip, ki je glasoval proti sovjetski resoluciji, je izjavil o jugoslovanski resoluciji, da je popolnoma upravičena, ker gre za popolno, ne pa delno prekinitev trgovine. Vendar je dodal, da se bo vzdržal glasovanja, ker misli, da komisiji ni treba reševati takih vprašanj.

stati proti njim pravilna in korektna. Zunanje ministrstvo FLRJ je obvestilo 7. junija 1950 albanškega odpravnika, da izjavo albanске vlade o tem, da nima kaj spremeniti v svojem odnosu do jugoslovanskega poslanstva in njegovega osebja, ne more tolmачiti drugače kot tako, da namerava albanška vlada nadaljevati s prav takimi diskriminatornimi ukrepi in ravnanji proti jugoslovanskemu veleposlanstvu in njegovemu osebju, ki so jim ravno onemogočili sleherni nadaljnje delo in bivanje v Albaniji.

Zunanje ministrstvo FLRJ je ob tej priložnosti ponovno sporočilo albanškemu odpravniku poslov v Beogradu, da bo poslanstvo FLRJ v Tirani zopet odprlo takrat, ko bo jugoslovanska vlada dala jamstvo, da bodo albanška vlada in albanске oblasti spremenile svoj dosednji odnos do jugoslovanskega poslanstva in njegovega osebja. Pri tem zunanje ministrstvo misli na to, da jim bo omogočeno dejanska prostost gibanja, ki jo imajo diplomatska predstavništva drugih držav, da bo albanška vlada vzdrževala normalne delovne stike z jugoslovanskim poslanstvom in da se bodo popolnoma ukinili vsi diskriminatorni ukrepi, ter bodo prenehala žaljiva ravnanja albanških organov oblasti do jugoslovanskega predstavništva in njegovega osebja.

Zunanje ministrstvo FLRJ smatra, da bi nadaljnje zavračanje albanске vlade, da spremeni dosednji odnos do jugoslovanskega veleposlanstva, pomenilo, da albanška vlada ne želi, da bi bilo poslanstvo FLRJ v Tirani zopet odprto in da bo v tem primeru odgovorna za poslabšanje odnosov med Jugoslavijo in Albanijo edino albanška vlada.

LEP USPEH LJUBLJANSKE OPERE V GRADCU IN CELOVCU

bila lahka. Graška Opera se sicer po svojem umetniškem nivoju danes gotovo ne more meriti z dunajsko Državno opero, ki je med prvimi v Evropi, vendar je na alvosu, da je med najboljšimi v Avstriji, saj tudi na njenem odru stalno gostujejo najvidnejši dunajski pevci. Zaradi bližine Dunaja pa je graško občinstvo v umetniškem pogledu še celo razvijaeno in kritično. Zato je članstvo naše Opere napeto pričakovalo, kakšen bo odziv naše uprizoritve pri občinstvu in kritiki. Kljub zaupanju in samozvesti, ki ju je še dvignilo »sodelovanje nekdanjih dolgoletnih dveh članov naše Opere, stalnih gostov, Valerije Heybalove in Jojopa Gostiča, pa je uspeh že prvi večer daleč presegal vsa pričakovanja, saj se je sprejem pri občinstvu razvil v pravi triumf priznanja.

Ze prvi akordi Opere, začetni ženski zbor, pesem Gijule (V. Heybalova), nastop Miče-Era (J. Gostič), Dome (E. Karlovčeva) in Marka (F. Lupša) z moškimi zborom v prvem dejanju, v drugem dejanju nastop mlinarja Sime (V. Janko), Gijulina arja, zbori in ansambli, v tretjem dejanju pa Erva arja in zlasti še zaključni zbor in balet (kolo), vse to je po vrsti vzbudilo viharne in neskončne aplavze poslušalcev, ki jih je bilo v razprodanem gledališču blizu 1800! Ob koncu predstave je občinstvo stalo 15 minut aplavdiralo in klicalo solistom, ansambli, dirigentu (M. Polič) in režiserju (C. Debevec), ki so se nešteto krat morali pokazati pred zaveso. Sveži in polni glasovi naših pevcev, bodisi solistov kakor tu-

di zbora, glasovi, kakršnih je danes malo v Evropi, eksaktna izvedba zaključnega baleta v koreografiji Pie in Pina Mlakarja, solidno in dobro nastudiran orkester, ki je s pevci vred v izredno akustični dvorani prišel do polnega izraza, lepa in okusna scena (ing. arh. E. Franz), živahni in pestri narodni kostumi (M. Jarčeva), visoka umetniška disciplina vsega ansambla, vse to je bilo in kritiko dobesedno očaralo. Predstava je bila v vseh oziрах za Gradec prava odkritje in kulturni dogodek, ki je imel v vseh graških in tudi dunajskih časopisih širok odmev. Ze drugo jutro je graški časopis »Das Steirerblatt« pod naslovom »Jubel um die Laibacher Oper« zapisal, da je predstava žela viharan uspeh. Večerni list »Graz am Abend« je istega dne priobčil prvo kratko kritično oceno, v kateri poudarja predvsem imenoma uspeh glavnih solistov, dirigenta, režiserja in koreografa, naglašujoč pri tem zlasti vzorno umetniško disciplino vsega ansambla.

V »Die neue Zeit« je 3. junija kritik dr. Harald Kaufmann priobčil oceno v obliki alavospeva, ki ga začena z nenavadnim uvodom: »Dragi bralci, vašemu poročevalcu je danes dano poročati o izredno lepem večeru, o glasbenem dogodku, kakršnega je po pravici predstavljalo prvo jugoslovansko ansambelsko gostovanje po vojni v Graški operi.« V nadaljnjem poudarja, da se Slovenci na opernem odru predobro zavedajo svoje moči, ki jo imajo v brezprimernem rezervatu čudovitih opernih glasov. Po kratki

razčlembi opere pravi za J. Gostiča, ki je tudi na Dunaju dobro znan, da mu ne more izraziti višje hvale, kakor da mu je naslovna vloga v »Eru« napisana na kožo, in da mu ni zlahka med evropskimi pevci najti para. O Heybalovi ugotavlja, da razpolaga s kvaliteta, ki spominjajo na znamenito pevko Dunajske opere L. Wellisch. O ostalih solistih in zboru Ljubljanske opere pravi, da predstavljajo prvovrsten dokaz, da je tudi v Jugoslaviji zakoreninjena pristno ansambelska odnaka umetnost.

Celo graški kominformovski list, organ avstrijske KP »Die Wahrheit« ni mogel molče mimo glasnega uspeha jugoslovanske opere umetnosti in istega dne v daljši recenziji priznava Ljubljanski operi prorderen uspeh. Navaja režijo, dirigenta, orkester, zbor, balet, sceno, kostume in se nadvse pohvalno izraža o posameznih solistih, zaključujoč: »Ob koncu predstave je razprodana hiša z dolgotrajnim priznanjem izrazila svojo zahvalo.« Ta članek je v toliko pomemben, ker je bil s tem organ avstrijske KP po dveh letih morju laži in obrekovanj na naslov Titove Jugoslavije prvič prisiljen, zapiskati resnico, ki je ni bilo mogoče ne prikriti, še manj pa izmisliti!

»Das Steirerblatt« je 4. junija priobčil še posebno izčrpno oceno, ki jo je napisal znani kritik Richard Ahne. Kakor je isti kritik komaj dva dni prej »raztrgal« zadnjo predstavo Mozartove »Figarove svatbe« v Graški operi, čas da se je ob navzočnosti nekaterih gostov Ljubljanske Opere odvijala uprizoritev s tako ne-

razumljivimi težavami, da je po drugem dejanju celo dirigent v znak protesta zapustil pult, tako je o obeh uprizoritvah Ljubljanske opere zdaj zapisal, da sta zapustili odličen vtis.

Kakor prvi večer »Eru«, tako je tudi drugi večer uprizoritev »Ohridske legende« zaznamovala prav tako glasen uspeh. Občinstvo je med dejanji in po dejanjih po več minut aplavdiralo solistom, baletnemu zboru, dirigentu dr. Švabi in navzoči Pii Mlakarjevi. Ob koncu predstave je aplavz toliko časa ni pomehal, dokler ni bil spuščen železni zastor. Majda Škerjanc in St. Polik v glavnih vlogah Biljane in Marka, T. Remškarjeva kot Biljanka, Veronika Mlakarjeva kot zvezda Večernica, B. Šmidova, M. Lupševa-Gordina in N. Goličeva kot Romunka, Bolgarica in Grkinja, dalje S. Eržen, P. Oblik, S. Japljeva in I. Anžlovcar v ostalih vlogah so vsi bili deležni skupnega in posamičnega priznanja. Tudi o tej uprizoritvi so časopisi v Grazu, Celovcu in na Dunaju priobčevali poročila in ocene, ki si vse edne v ugotovitvah, da je predstava po zaslugi koreografa P. in P. Mlakarja in vseh ostalih sodelujočih, celoti prvovrsten umetniški dogodek. Celovški časopis »Volkszeitung« se je celo povzpelo do ugotovitve: »Priznanje umetniške doživetje, kakršnega ne bi mogla preseči niti sama Dunajska državna opera!« Richard Ahne je v »Steirerblattu« zapisal, da predstavlja ta drugi nastop Ljubljanske opere še izrazito stopnjo umetniškega vtisa, kakor ga je bila zapustila predstava prvega večera.

»Graška »Die kleine Zeitung« je »Ohridski legendi« priobčila recenzijo, ki

Pred poldrugim letom je Slovenska prosvetna zveza v Celovcu sprožila misel, da bi ljubljanska Opera obiskala koroške brate in jim prvič v zgodovini ponela in prikazala operno umetnost v slovenskem jeziku. V svesti si velikega kulturnega in političnega pomena takega gostovanja, na eni strani za koroške Slovence, ki živijo odtrgani od domovine, od pridobitve njene socialistične stvarnosti in bogatega kulturnega življenja, na drugi strani pa za doprinos k utrditvi miru v svetu na podlagi medsebojnega spoznavanja in izmenjave na področju kulture med dvema sosednima državama, si je vodstvo Slovenskega narodnega gledališča z upravnikom pisateljem Jusem Kežakom in direktorjem Opere S. Hubadom zastavilo nalogo, da to gostovanje vsakekor uredišči.

Tako je torej 220 članov, solistov, orkestra, baleta, zbora in tehnične ansambla ljubljanske Opere, s celotno sceno, kostumi in odrsko opremo v dveh skupinah dne 31. maja in 1. junija 1950 pod vodstvom upravnika Kežaka in direktorja Hubada odpotovalo v Gradec, kjer je še isti večer bila predstava opere »Ero z onega sveta«.

Ljubljanska Opera ima za seboj že večje število gostovanj, po osvoboditvi zlasti v Novem Sadu in večkrat v Kopru, pred vojno pa tudi v Trzinu, na Reki, v Splitu, Sibeniku, Dubrovniku, Sarajevu itd., kjer je povsod žela največje umetniške uspehe. Tudi tokrat, ob priliki prvega gostovanja jugoslovanske Opere po osvoboditvi v tujini, se je članstvo dobro zavedalo, da bo nedvomno zaznamovalo pomemben umetniški uspeh, čeprav naloga — zlasti v Gradcu — vsakekor ni

Sedaj je odločilen čas za uničenje škodljivca krompirišč

Ker je sedaj skrajni čas, da odkrijemo poslednje okužbe, se predno se ličinke kloroznega hrošča razvijajo in slezejo v zemljo (kjer jih je mnogo težje zatirati), je odrejen za nedeljo dne 11. junija obseben množični pregled vseh krompirišč v Sloveniji.

V zadnjem času so bile odkrite nove, še precej zastarele okužbe, ki dokazujejo pomanjkljivost zadnjih množičnih pregledov v nekaterih okrajih. Prav verjetno je, da se obstajajo neopredeljene okužbe, zlasti v okrajih, ki so v lanskem letu veljali kot najbolj okuženi, kot sta to okraja Novo mesto in Trebnje, ki pa še letos nista odpravila pojavov hrošča. Nedeljski pregled mora s sto odstotno gotovostjo odkriti vse okužbe ter ustvariti končno sliko razširjenosti tega škodljivca v letošnjem letu.

Ker je sedaj odločilno razdobje letošnje borbe proti kloroznemu hrošču, se morajo ljudski odbori za ta pregled še posebno dobro pripraviti. Okrajni odbori za zatiranje kloroznega hrošča se morajo kot celota brigadi za izvedbo množičnih pregledov. Na sestanku okrajnega odbora, ki ga je treba predhodno sklicati, se naj določijo okrajni aktivisti, ki bodo krajevnim ljudskim odborom pomagali pri organiziranju pregleda ter s pravilnim tolmačenjem gospodarske in politične važnosti akcije dvignili moralno zavest prebivalstva. Vaški vodje, katerim bo dodeljena določena številna pregledovalcev in točno določeno področje, so odgovorni, da ne bo ostala niti ena njiva nepregledana. Prav tako je treba seznaniti vse kmetijske lastnike krompirjevih nasadov, da redno in temeljito pregledujejo svoja krompirišča. Uspeh pregleda ni odvisen samo od množične udeležbe, temveč predvsem od kakovostno izvršenih pregledov. Zaradi tega se naj pregledovalci potrudijo, da bodo odkrili prav vsakega hrošča, tako da ne bo uspelo nobenemu zarediti drugega zaroda. Lastniki krompirjevih nasadov so pa dolžni tudi sami ob vsaki priložnosti pregledovati svoja krompirišča in takoj prijaviti morebitno okužbo. Če se bo po tem pregledu ugotovila stara, neprijavljena okužba, se bo proti lastniku najstrožje postopalo.

Dosedanji množični pregledi so pokazali med drugim tudi pomanjkljivost v evidenci in poročevalski službi. Zato je potrebno, da ljudski odbori tudi v tem izboljšajo svoje delo. Okrajni aktivisti naj takoj po končanem pregledu zberejo podatke za ves KLO in jih prinesejo na OLO. Okrajni ljudski odbori pa morajo javiti ministrstvu za kmetijstvo, kateri krajevnim ljudskim odborom niso oziroma so slabo izbrskali pregled krompirišč.

Vprašanje uničenja kloroznega hrošča je ena važnih gospodarskih in političnih nalog. Zato pozivamo vse množične organizacije, naj v čim večji meri podprejo napore ljudske oblasti v borbi za uničenje tega nevarnega škodljivca.

Ministrstvo za kmetijstvo

Z razstave v Novem Sadu

NAGLO RASTE PROIZVODNJA KMETIJSKIH STROJEV

Radost prevzema obiskovalca, ko si na razstavi v Novem Sadu ogleduje prve naše industrije, namenjene našemu kmetijstvu. Mnogo več jih je, kot bi človek pričakoval, da jih je mogoče ustvariti v tej kratki dobi. In vsi so izdelani z največjo preciznostjo, tako da se lahko po kvaliteti in ekonomičnosti me-

nomov in tehnikov. Z majhnimi spremembami je bil sprejet kot standardni tip snopovoznika v naši proizvodnji. Kaj pomeni tak stroj za naše kmetijstvo, na kratko povedo naslednje številke. Da požanje s srpom 1 ha pšenice, porabi 10 do 12 delavcev od 100 do 200 ur. S koso opravi 8 do 10 delavcev to delo v



Industrija motorjev Rakovica je izdelala prve naše traktorje — »Zadrugare«, »Udarnike« in »Rakovice«. Priprave za serijsko proizvodnjo teh traktorjev se v zaključni fazi. — Na sliki: traktor »Rakovica«.

rijo s podobnimi tujimi. Zato se človek ob obisku razstave veseli: veselje se nad uspehi naših strokovnjakov in delavcev v industriji, hkrati pa nad tem, da bodo naši kmetje dobili iz leta v leto več strojev, s čimer se bo tudi dvigala kmetijska proizvodnja.

Medtem ko so v prvi dvorani razstavljeni stroji, ki jih potrebujejo kmetje od oranja in setve pa do okopavanja in osenjanja (o čemer je že »Ljudska pravica« pisala), pa so v drugi prikazani najrazličnejši stroji, ki so potrebni pri košnji, žetvi, mlači in nadaljnji obdelavi pridelkov.

Pri letošnji žetvi bodo po nekaterih prostornih poljih delovnih zadrug in državnih posestev že zarpotali naši domači snopovozniki »Partizanka«, izdelki tovarne »Pobeda« v Novem Sadu. To je prvovrsten stroj za žetev in avtomatsko vezanje žita v snope. Namenjen je ravnanju kmetov, kjer se goji žito na velikih površinah. O njem so zelo mnogo diskusirali na posvetovanju inženirjev, agro-

80 do 90 urah. S snopovoznikom na vprego s 3—4 konji se pokosa 1 ha pšenice v eni do pol drugi uri, pri čemer sta potrebna le dva delavca, z uporabo traktorja pa je ta površina požeta že prej kot v eni uri.

Poleg je razstavljen košilnik na vprego. Z njim kosimo travnike, deteljo, s majhno preureditvijo tudi konopljo, če pa mu dodamo še posebno dopolnilo, ga



Tovarna OLT v Osijeku izdeluje sejalnike za žito, in to 12-, 14- in 16 vrstne. Pri njih je potreben le par vprežne živine in dva človeka. Dnevno poseje od 4 do 8 hektarov.

lahko porabimo tudi za žetev žita. Namomesti od 15 do 20 koscev. — Z dobro izdelanimi grabljami na vprego pa lahko na dan pograbimo seno na 6 do 9 ha. Gotovo bodo prav pridno posegle

mu: Ti bodo pomagali našim delovnim ljudem pri melioracijskih delih, kopanju kanalov, izsuševanju močvirij. Veak izmed njih bo prisedel na stotine delovnih rok. — Tudi okrog letala, ki z uničevanjem raznih gozdnih in sadnih škodljivcev pomaga kmetijstvu, je vedno precej ljudi. V letu 1947. so letala poskrbela za DDT okrog 243 hrastovih gozdov pri Vinkovcih, v letu 1948. že 2526 ha, leta 1949. nad 24.000 ha gozdov in sadovnjakov, letos pa že tudi okrog 10.000 ha. Z enim litrom tekočine letalo uniči škodljivce na prostoru 200 kv. metrov.

Ne bilo bi prav, če ne bi vsaj omenili, da je industrija začela izdelovati v večjem številu tudi električne inkubatorje in električne kokele za več sto piščancev. Z električnim valjenjem bomo povečali fond naše perutnine, hkrati pa tudi onemogočamo najrazličnejše bolezni.

Še mnogo bi se dalo pisati o razstavljenih strojih, o njihovi uporabnosti, prednostih, saj jih je razstavljenih zelo veliko število in dobre kvalitete. Teh pa bo vedno več in z novimi izkušnjami jih bodo naši strokovnjaki in delavci še izboljšali. Za to so nam porok delovni kolektivi »Pobeda«, Osješka livarna, »Zmaj« v Zemunu, »Proleter« v Leskovcu in še mnogi drugi, katerih prve izdelke smo videli na razstavi v Novem Sadu.

Dr. Anton Kržišnik šestdesetletnik

8. junija je obhajal svojo šestdesetletnico dr. Anton Kržišnik, minister za socialno skrbstvo LRS.

Jubilant dr. Anton Kržišnik se je rodil 8. junija 1890 v Podobenem v Poljski dolini. Po končani gimnaziji je študiral pravo na Dunaju in v Pragi. V



predaprileki Jugoslaviji je služboval kot upravni sodnik v Sarajevu in v Celju. Zaradi svoje odkrite napredne miselnosti je bil dr. Anton Kržišnik trn v peti reakcionarnim režimom. Ker je tik pred razsulo stare Jugoslavije razveljavil odločbo o internaciji komunistov, je bil predlagan za ponovno upokojitev.

Takoj po okupaciji Jugoslavije 1941. leta se je dr. Anton Kržišnik vključil v Osvobodilno fronto, ki mu je poverila važne in odgovorne naloge. Decembra 1942. leta ga je okupator zaprl, po treh mesecih pa izpustil zaradi pomanjkanja dokazov. Član KP je postal 1942. leta. Ob kapitulaciji Italije je odšel v partizane in je v glavnem štabu NOV in POS vršil funkcijo predsednika višjega vojaškega sodišča. Kot tak je predsedoval in vodil decembra 1943 javno razpravo proti belom in plavogardiškim voditeljem, ki so bili ujeti na Turjaku in Grčaricah.

Na kočevskem zboru odposlancev slovenskega ljudstva je bil izvoljen za člana plenuma OF, za člana SNOS in za delegata na II. zasedanju AVNOJ, na katerem je bil izvoljen za člana AVNOJ in NKOP, in sicer za poverjenika za socialno politiko. Avgusta 1944 je odšel na Vis, kjer je bil sedež Prezidijske AVNOJ in NKOP, nato pa v Srbijo in v Beograd, kjer je bil zvezi minister za socialno politiko. Ko je bilo zvezno ministertvo za socialno politiko v februarju 1946 s ustavo ukinjeno, je bil dr. Anton Kržišnik imenovan za ministra socialnega skrbstva LRS. Istega leta je bil izvoljen tudi za poslanca v Ljudsko skupščino LRS.

Dr. Anton Kržišnik, ki je dosegel čin polkovnika JA, je bil odlikovan v Redom narodne osvoboditve in Redom za zasluge za narod II. stopnje.

Našemu jublantu k šestdesetletnici njegovega rojstva iskreno čestitamo in želimo, da bi še mnogo let živel in delal pri graditvi socializma s takimi uspehi kakor do sedaj.

Tako je MLO v Ljubljani počastil Teden matere in otroka

Na seji Izvršnega odbora MLO Ljubljane 8. junija t. l. so govrnilki poudarili tudi pomen Teden matere in otroka. Izvršni odbor je na predlog poverjenika za etanovanjske zadeve soglasno sklenil, da se etanovanja v Šiški, ki so tik pred dograditvijo, dodele družinam, katerih otroci so zaradi slabih etanovanj zdravstveno ogroženi. Vsa etanovanja XI. bloka v Šiški se bodo dodelila prizadetim družinam v sodelovanju z organizacijo AFZ ter sporazumno s Svetom za varstvo matere in otroka.

NASE UMETNINE V BENETKAH

Na bienalu v Benetkah, ki traja od 8. junija do 25. oktobra, je tudi paviljon jugoslovanske likovne umetnosti. Razstavljena so v glavnem dela naših kiparjev: Augustinčič razstavlja poleg drugega maketo spomenika Rdečarmojcem v Batini Škeli in kip maršala Tita v Kumrovcu, Frano Kržinič razstavlja »Ribčev«, »Odhid« in nekaj glav, Vojin Baklić pa spomenik borcem proti fašizmu v Bjelovaru, glavo umrlega hrvatskega pesnika Gorana Kovačiča in žensko glavo. V oddelku, ki je določen za kiparska dela, so razstavljene tudi skulpture hrvatskih kiparjev Vanje Radauša in Koste Radovanija. Od slikarskih del so razstavljena platna Petra Lubarde, Ismeta Mujezovića, Bože Ilića in Antona Gajmira Kosa. — Tako je prvič po vojni na bienalu v Benetkah na ogledu tudi delo ustvarjalnosti jugoslovanskih likovnih umetnikov.

BOZIDAR JAKAC RAZSTAVLJA V TRSTU

V vrsti kulturnih manifestacij, ki jih prirejajo naši in tržaški kulturni delavci in umetniki, smo doslej imeli že nekaj razstav slikarskih del naših mojstrov v Trstu, medtem ko prav te dni razstavlja v Ljubljani tržaški umetnik.

Med najznanejšje te izmenjave kulturnih dobrin spada tako Pavlovec kot sedanja Jakčeva razstava, ki je bila odprta konec prejšnjega meseca v Galeriji »Scorpione« v Trstu.

Naš mojstrski grafik razstavlja okrog 50 svojih del, ki dajejo v glavnem preizkus njegovega dela in njegove umetniške rasti.

Prva otroška igrišča za združnike ljutomerskega okraja

Udarile so motike ob suho, grudasto zemljo, žejno dežja. Zapele so kose in nad vso pokrajino je zadelo po senu. Prišli so dnevi, ko morajo vse roke treči zemlji, ko ni več časa, da bi mislila na kar koli drugega kakor na delo. Mi-mogrede nahranijo matere deco — in že hitijo na travnik ali na njivo.

Dnevi pa so dolgi, posebno za tiste, ki še niso dorasli za delo. Za kmečko prebivalstvo, za združnike, je postalo v teh dneh najbolj pereče vprašanje otroških igrišč.

V zadrugi na Spodnjem Krapju ga je sprožila mati, ki bi ji dveletni otrok kmalu utonil v gnojnici. Materam so se pridružili učitelji. In ljutomerski okraj je prav te dni zabeležil prvi uspeh v postavljanju kmečkih otroških igrišč. Zadnji dan maja je v tekmovalju med Kraplem in Ljutomerom zmagal Cven in otvoril prvo otroško igrišče. Le nekaj dni na to se mu je pridružil zadruga na Moti in naslednjo nedeljo je proslavila otvoritev otroškega igrišča tudi zadruga Krapje.

Tako so bila v ljutomerskem okraju otvorenja že 4 od predvidenih 11 igrišč. Vsa ta igrišča bodo že letošnje poletje zajela oprog 250 otrok, nekatera pa se bodo prej ali slej razvila v Dom igre in dela.

Pri delu so bili ženam in materam v največjo pomoč učitelji. V šoli so ustanovili pedagoško-roditeljske aktivne. V teh aktivnih so bili poleg učitelja, 2 članice AFZ, varuhinje, zastopnika KO tudi člani množičnih organizacij. Po poldrugem mesecu so ustvarili vse pogoje za otvoritev otroškega igrišča v zadrugi. Učitelji so prihajali tudi na sestanke zadrugnikov in pojasnjevali zlasti vzgojni pomen otroškega igrišča. Otroci, ki bodo vso otroško dobo preživeli na skupnem igrišču, tovariši pri igrah, kasneje tovariši pri učenju in delu, bodo šele zrasi v prave združnike.

Igrišča so otvorena in otroci prihajajo. Prihajajo plaho, boječe se ozirajo po nasmejanih varuhinjah, boječe iztegajo roke za igračkami. Komaj pa so tam

uro ali dve, že je strah premagan, že so si kakor bratci in sestrice in dan mine kakor vesela pravljica...

Le del mater zadrugnic in nezadrugnic je prve dni poslal svoje otroke na igrišče. Pripovedujejo jim zaupno, naj počakajo, naj ne verjamejo, da bo s tem igriščem res vse v redu, da ga bodo plačale s svojimi delovnimi dnevi, da bo spravilo zadrugo v gospodarsko škodo — in še mnogo drugega jim pripovedujejo tisti, ki zadrugo sovražijo, ker sovražijo napredek.

Članice AFZ čaka zato še mnogo dela. Večkrat in še bolj temeljito se bodo morale pogovoriti z materami in jim prikazati pravi pomen ustanavljanja otroških igrišč. Boriti se bodo morale proti sovražnikom zadrugnega gibanja na vasi, ki skušajo tudi to priliko izkoristiti za svoje sovražno delovanje in trošijo vse mogoče lažne vesti.

Igrišča so otvorena, boj zanje se nadaljuje. To je isti žilav boj, ki ga bijejo mlade zadrugne z mračnim svetom preteklosti. — K. Š.

naj jo zaradi značilnega panegiričnega tona, ki prevladuje v vseh kritikah tega gostovanja, ponatisnemo v daljšem ekscerptu. Pod naslovom »Simfonija gibanja« piše kritik:

»V začetku je bil ritem! Ta beseda je v Gruziji komaj kdaj doživela prepričljivo potrditev, kakor ob gostovanju ljubljanskega baletnega ansambla: njegovi člani se zde od prvega soloplesačca do poslednjega plesalke v baletnem zboru, kakor da so izjemoma prišli plesoč na svet in so se šele nato naučili hoditi, in to predvsem »po prstih«. Plesna umetnost v vsej svoji tehnični popolnosti in obenem kot očitno, edino mogoče in naravno izrazno sredstvo duhovnega doživljanja — ta popolna sinteza umetnosti in ekspresije je moral toliko prepričljiveje učinkovati, ker sta bila tako čisti ples kakor tudi pantomima podana z znanostjo, ki spominja na kulturne igre, prav tako pa tudi z gibkostjo in lahkoto, kakršno obvladajo le neznansko disciplinirana telesa in prirojeni ritem. Če na primer izborna moška skupina v vrtničnem narodnem plesu po vseh težkih skokih z največjo samoumevnostjo odstopata celo vrsto sinkopiranih korakov, bi to vsekakor zmanjalo tudi razvajenost občinstva v viharne odobravanja. Ali, recimo, sijajni bojni prizor: koliko dela je bilo brez dvoma potrebnega, da je mogel biti tako precizno izveden, in še koliko posebnega truda, da ni bilo tega dela nikjer niti za trenutke opaziti, da si imel celo dojem, kakor da teče vse samo ob sebi!

Preprosto in kljub temu zelo poetično zgodbo je odsko in glasbeno odel K. Hristić v pestro zvonečo obleko, ki

očituje poleg barv slovanske folklorne tudi orientalske tonske primese. Lirčno občutje in dramatični akcenti so v glasbi dobro razporejeni, vsi prizori psihološko zajeti in organsko »skomponirani«. Menjajoče se okolje (makedonska vas, jezersko dno in tabor Velikega vezirja) in živahno dejanje nudita koreografiji razne možnosti, ki sta jih znala P. in P. Mlakarjevi prebrčljivo izkoristiti z obilnimi, čistimi plesnimi domisleki in s pripkujo razdelitvijo in obladanjem prostora pri množičnih prizorih. Kabinete točke so prehodi iz plesa v korak, ali tudi iz z ekstatiko nabitega miru v plesni gib. Velikostni so originalni in barvno slikoviti kostumi, ki se vedno tesno skladajo tudi s tehnično posrečeno rešenimi odskrnimi podobami. Čeprav je predstavljalo gostovanje triumf ansambelske zmožljivosti, naj vendarle omenimo nekaj solistov: S. Poljka, M. Škerjančev, V. Mlakarjevo, B. Smidovo, M. Lupšev in N. Golievo.

Po obeh predstavah v Gruziji je ansambel ljubljanske opere odstopoval v Celovec, kjer je bila v nedeljo 4. aprila ob 11 napovedana predstava »Ero z onega sveta«, ki jo je organiziral Slovenska prosvetna zveza za Slovence z vse Koroške, ob 20 nato »Ohridska legenda« in naslednji večer še enkrat »Ero« za Celovčane. Po velikem uspehu v Gruziji se je ansambel bilžal Celovcu s povsem drugimi občutki. Vsakdo se je zavedal, da tu ne gre zgolj za umetniško afirmacijo slovenske Opere, temveč za nekaj mnogo več: za stisk roke med bratoma onstran dveh meja, ali kakor je dejal upravitelj Kozak v svojem odgovoru na pozdravne besede predsednika Slov. prosv. zveze dr. M. Zwittra, za obisk

otrok svoji materi, ki živi sama ob zibelki slovenske kulture.

Nedeljski »Ero« za Slovence je torej imel prav poseben značaj. Vstopnice so bile razporejene že dva meseca, saj je bilo, če bi hoteli ustreči vsem željam, v gledališču najmanj za 500 obiskovalcev premalo prostora. Po pozdravnem govoru dr. Zwittra in zahvali upravitelja Juša Kozaka so zazveneli prvi orkestralni zvoki in se je odprla zavesa. V dvorani se je utrgal aplavz, ki je tudi nam izvalil solze v oči ob zavesti, kako pomemben je ta trenutek za vse Korošce. Z odra se je oglasila slovanska beseda, jugoslovanska melodija, in tako prevzela stotine gledalcev, da od ginjenosti niso bili več sposobni bučnejše zahvale.

Nad 100 Slovencev iz Celovca in okolice se je udeležilo tudi večerne predstave »Ohridske legende«, ki je prav tako naredila nanje prečudoviti in nepozaben vtis. Tudi ostali Celovčani s predstavniki koroških oblasti so bili od uprizoritve fascinirani, saj vse od obstoja gledališče zgradi Celovec ni videl tako pomembne uprizoritve. Samostojnega baleta celovsko gledališče nikoli ni imelo, in tudi oper ima na sporedu le nekaj v sezoni, sicer pa prevladuje skoraj izključno — opereta. Po vsem tem torej se ni čuditi, da je doživela uprizoritev »Ohridske legende« v Celovcu še viharnejše priznanje kot v Gruziji. Ponedeljkova zaključna predstava »Ero« je ponovila uspeh prejšnjega večera. J. Gostič, V. Janko, F. Lupša in tokrat Vilma Bukovčeva kot Cijula ter Mila Kogejeva kot Doma so bili za izvrstne kreacije nagajeni z obilnimi šopki cvetja. »Ohridska legenda« je bila tudi v celovških časopisih deležna

najlepših umetniških priznanj, kritike za »Ero« pa so izšle šele po našem povratku v Ljubljano.

Gostovanje ljubljanske opere v Gruziji in Celovcu je torej v vsakem pogledu v najvišji meri uspelo in vzbudilo po vsej Avstriji tako širok odmev, da je vodstvo ljubljanske opere že prejelo povabilo za ponovno gostovanje v jeseni, in sicer v Salzburgu, Innsbrucku in na Dunaju. Tudi koroški Slovenci so ob slovesu izrazili gorečo željo, da bi mogli pozdraviti ljubljansko opero vsaj enkrat vsako sezono. Vodstvo SNG jim je zagotovilo, da bo ukrenilo vse, kar je v njegovi moči za uresničitev te želje.

Sedanje gostovanje je tudi v organizacijskem pogledu poteklo vsestransko dobro in brez najmanjših motenj, za kar ima zasluge ne le vse ansambel in organizacijsko vodstvo turnee, temveč tudi v veliki meri avstrijske oblasti in Avstrijsko-jugoslovansko društvo za izmenjavo kulturnih in gospodarskih stikov, čigar predsednik je pozdravil ansambel na odru v Gruziji pred začetkom prve predstave. Vsi ti činitelji so nam šli ves čas v vsakem oziru na roko.

Ob priliki sprejemov je bilo izmenjanih več zdravic z željo po poglavitni kulturnih stikov med obema državama, kar bo doprineslo k medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju. Na osnovi sporazuma in dobrih sosedskih odnosov se bodo lahko razvili tudi tesnejši gospodarski stiki, ki bodo nedvomno obema državam v korist. V okviru kulturne izmenjave bo v kratkem prispel v Jugoslavijo na turnejo orkester dunajskih simfonikov, ki bo koncertiral tudi v Ljubljani. — S.

Jutri bodo na Bledu nastopili najboljši domači in inozemski veslači

Jutrišnja veslaška regata bo daleč presežila običajnih fizikalnih prireditev tako po velikem številu nastopajočih tekmovalcev kakor tudi po številu klubov in inozemskih veslačev, ki jih bo okrog 50.

Že nekaj dni drsijo po Blejskem jezeru tekmovalni čolni domačih posadk, ki se pridno pripravljajo na veliko srečanje z rutiniranimi inozemci.

Prijave za posamezno točko prireditve so že zaključene. — Konkurenca bo izredno ostra pri vseh 11 točkah programa, saj se bo pri vsaki točki borilo od 5 do 6 posadk. Vrhovni klub Nautique je na primer s svojo dvojko s krmarjem lani osvojil drugo mesto na prvenstvu Francije, prvo mesto pa na šampionatu v Alžiru. Tudi švicarski in dunajski veslači bodo ostro konkurirali našim posadkam. Veslaška zveza Jugoslavije je poslala na to tekmovalno srečanje dve izbrane ekipe, tako da smemo pričakovati resno in zanimivo borbo. Najbolj napeta borba se bo razvila pri zadnji točki:

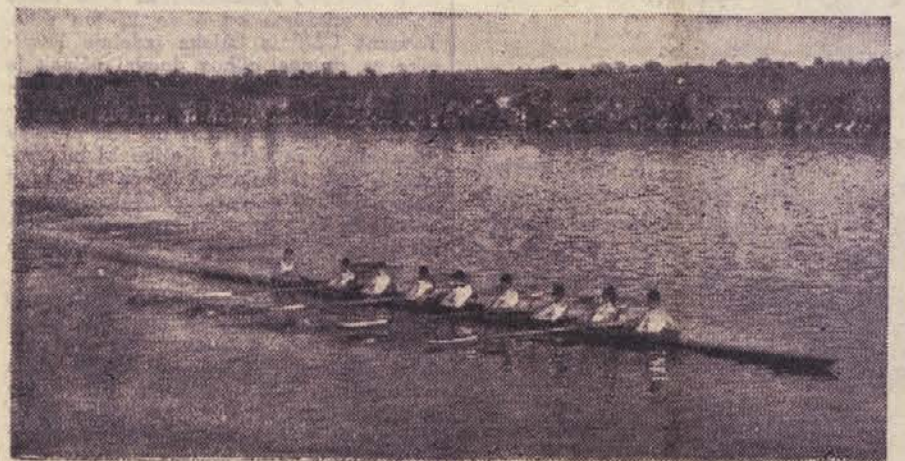
osmerek s krmarjem, ki je vedno krona vsake veslaške prireditve.

Člani tekmujejo na progi 2000 m in štartajo v Zaki, mladinci in ženske pa imajo samo 1000 m dolgo progo. Cilj za vse je ob koncu jezera, pred hotelom Jezero in zdraviliškim domom.

Prireditve se prične ob pol 9. zjutraj s svečano otvoritvijo, nakar se bo razvila parada tekmovalnih čolnov na vodi.

Jutrišnja veslaška prireditev na Bledu bo brez dvoma nudila številnim gledalcem redke užitek.

Od inozemskih ekip sta prispeli večeraj avstrijska ekipa iz Celovca (seniorji) in ekipa iz STO. Mladince avstrijski obmojnji organi niso pustili čez mejo, ker niso imeli dovoljenj od staršev. Za večeraj je bil najavljen prihod švicarskih veslačev iz Zürich, medtem ko bodo danes pri-



Veslaško tekmovalstvo samo se bo pričelo ob 15. uri in se bo zelo hitro odvijalo: vsaki 25 minut bo sledila točka, tako da bo tekmovalstvo zaključeno okoli pol 7. ure zvečer.

Speli veslači iz Zeneve ter francoski veslači iz Vichyja. Veslaška zveza Jugoslavije je pripravila za gostujoče ekipe in posameznike najboljše čolne. Vsega skupaj bo tekmovalo 50 čolnov.

Mednarodna košarkaška tekma Borletti : Mladost 50:39

Moštro italijanskega državnega prvaka v košarki Borletti (Milano) je gostovalo včeraj v Zagrebu ter premagalo košarkaše Mladosti z rezultatom 50:39 (22:23). Italijanski košarkaši so pokazali v obeh polčasih izredno koristno igranje ter tako dosegli s točnim manevrom v zadnjih desetih minutah tudi zmago. Pri Italijanih se je odlikoval najboljši srednji napadalec v Evropi Stefanini, ki je dosegel 27 košev, pri domačih pa sta se odlikovala Blažević in Radolović. Sodiča sta Colovici in Beogradin, Wolfier iz Zagreba. Glavni sodnik 1509.

ENOTNOST — PRVAK SLOVENIJE V ROKOMETU

Zensko rokometno prvenstvo Slovenije, v katerem sodelujejo samo tri ekipe, Enotnost, Slovan in Ključar, je že v drugi tekmi odločilno prvak. Mlada vrsta ljubljanske Enotnosti, ki je v četrti porazi Slovana 7:1, včeraj na Ključarju s 7:2, je postala prvi ženski rokometni prvak naše republike. Enotnost je prikazala veliko boljše igranje od ostalih ekip in bo verjetno z uspehom nastopala v medrepubliškem tekmovalju. Najbolj se je odlikovala Glušková, ki spramni vodi napad in je dohela realizatorica. Drugo in tretje mesto bo odločilo današnje srečanje Slovan : Ključar.

NAMIZNI TENIS Spartak premagan v Zagrebu

Sinoči je zagrebški Milicionar pripravil ljubiteljem namiznega tenisa prijetno presenečenje, ko je premagal državne prvake Spartaka iz Subotice s 7:3. Za Milicionar so igrali Vojnović, Blažić in Valjčević, za Spartak pa Vilim Harangozo. Bajtšić in Gabrić. Vse tri točke za Spartak je dosegel Harangozo.

Kajakaške tekme v Ljubljani

V nedeljo 11. junija ob 15. uri bo na Ljubljani 1. in 2. kolo kajakaškega tekmovalstva za prehodni pokal Pomorsko-brodarske zveze Jugoslavije. V skupni tekmovalni sodeluje 64 Pomorsko-brodarskih društev iz vse Jugoslavije s svojimi ekipami, ki jih sestavljajo 5 tekmovalcev in 1 tekmovalka od katerih vsaj 3 v članskem (lesenem) kajaku, 3 pa v gumijastem kajaku na progi 3000 metrov.

Tečajno tekmovalstvo je najmožnejše kajakaško tekmovalstvo in bo obeh dni splošno za kajakaške državne prvake, ki bodo v juliju na Bledu in na Savi Dolinki. Slovenija nastopa v tem tekmovalstvu z 12 ekipami iz Maribora, Celja, Ptuj, Hrastnika in Ljubljane.

Nedeljsko tekmovalstvo bo izločilo 2 najboljši ekipe, ki se bosta v finalnih tekmovalstvih na Jajčevem jezeru v Bosni srečali z ekipami drugih republik.

Tekmovalna proga poteka po Gruberjevem kanalu od Spice do Karlovskega mosta in nazaj.

TELOVADNI NASTOP TRIGLAVA

Danes ob 18. uri bo Triglav priredil na svojem stadionu pred novo zgrajenim Fizikalnim domom telovadno Akademijo. Po nastopu bo prosta zabava.

Odbojkaška liga FLRJ

Polet : Enotnost (ženske)

Železničar : Polet (moški)

jutri ob 9. uri v Šiški

Jutri ob 20,30 uri mednarodna tekma v košarki

VARESE (Italija) : ŽELEZNIČAR

Igrišče Ljube Šercerja v Šiški

Kako poteka TEDEN MATERE IN OTROKA

Gor. Radgona, 9. junija. V gornjeradganskem okraju so dosegli v tekmovalstvu pred tednom mater in otroka pomembne uspehe, zlasti tam, kjer je bila pomoč množičnih organizacij izdatnejša. V petih centrih so priredili pionski dan ter pripravili otroške sejne, ki jih je obiskalo okrog 900 prijateljev. Zelo lepo so praznovali ta dan na Tratah, v Vidmu, Benedikt in Gornji Radgoni.

V Apenah bodo odprli v nedeljo 11. junija otroško igrišče. Pri tem ima največji zaslug okrajna mizararska delavnica iz Apen, ki je izdelala igrače in potrebni inventar. V okraju je 11 otroških posvetovalnic, ki bodo v tednu mater in otroka delile pionskim hrano MDE. Dosele je bilo med drugim obdarovanih 220 otrok z obiskom ter razdeljenih 75 paketov plenice s celotnimi garnturami. Nagradni bodo tudi najboljši otroški vzgojitelji. — R.

Novo mesto, 9. junija

Poziva AFZ organizacije v Novem mestu za čim boljše izvedbo tedna mater in otroka se je odzval tudi delovni kolektiv Splošnega gradbenega podjetja »Pionir« v Novem mestu. Sklenili smo napraviti v prostem času za otroško igrišče DID v Novem mestu 3 gugalnice, vrtiljak in vrtno utajo, da se bodo mali pionirji, zbrani v DID, lahko dobro zabavali na svojem igrišču.

Dastiravno podjetje »Pionir« v Novem mestu ne zapušča mater, ki bi oddajale svoje otroke v DID, vendar povsem razume pomen te ustanove. Tudi ostala podjetja in ustanove naj nam sledijo in se svojih možnosti podpro to važno ustanovo. — F. K.

Litija, 9. junija

V šmarni dolini so se prav tako kakor v vseh drugih krajih složno pokorili, kako bi čim boljše proslavili naše matere in otroke. Zaposlene matere so že dali časa predlagale, naj bi tudi v šmarnem odprli pionski sobo, kjer bi imeli mali naši prijatelji in skrbno nadzorovali v času, ko so matere spenjene. Zamisel je bila lepa, izvesti pa je bilo možno, ker niso imeli primernega prostora. Zdaj se je umaknil iz bivše dekanije del godne uprave in tako so dobili mališki svoj prostor. Leano podjetje Tessar v šmarni

Jugoslovanski nogometaši prispeli v švic

Sinoči je potovala skozi Ljubljano jugoslovanska nogometna reprezentanca, ki je danes že prestopila švicarsko mejo ter jutri igra prijateljsko tekmo z najboljšimi nogometaši švice, jugoslovanske ekipe so sestavljali: predsednik nogometne zveze Jugoslavije Žeković, podpredsednik generalmajor Kladrin, zvezni kapetan ing. Arsenijević, trener Brodčič, član mednarodne nogometne zveze Andrejevič, sodnik Leo Lemsić, maser Obradović ter nogometaši: Mrkušić, Beara, Horvat, Čolić, Broketa, Stanković, Čajković, I. Džajić, Palić, Jovanović, Ognjanov, Mitić, Tomašević, Firm, Bobek, Čajković, I. Vukas, Atanacković in Mihajlović.

Trener jugoslovanske nogometne ekipe Ljubliša Brodčič je dal našemu dopisniku tole izjavo:

»V nedeljo bomo v Bernu igrali s švicarsko reprezentanco, ki bo nastopila na svetovnem prvenstvu v Braziliji v isti skupini kakor Jugoslavija. Moštva za to srečanje še nismo doleteli. Reprezentanca bo sestavljena iz najboljših igralcev, igrala pa ne bosta Vukas, ki je izjelo poškodovan ter Broketa, ki bo danes jutri nastopil v nogometnem moštvu Hajduka na velikem mednarodnem finalnem turnirju za Saarski nogometni pokal.«

Naši reprezentanti, katerim se bo v torek priključil še Broketa, bodo ob 18. uri odšli v Bern.

SAH ŠVEDSKA — JUGOSLAVIJA

Včeraj popoldne so se začeli v Stockholmu dvokrožni šahovski dvoboji na 10 deskah med reprezentancama Švedske in Jugoslavije. Švedi so se za to srečanje tematsko pripravili in skrbno sestavili svoje moštvo. Hrbtučen švedski državni ekipa so predvsem vemojstrer Stahlberg, Stolz, Lundin, Danielson, Ekström, dalje izkušeni turnirski borec Ekenberg, Sundberg, Suedl, Wilson, Johnson.

Zanimiva je izjava vemojstra Stahlberga, ki pravi: »Jugoslovanska moštvo je zelo nevaren nasprotnik in je na vsiko vrsto slabe švedske moštvo stoji pred težavno nalogo in je vprašanje, če si bo kos. Jugoslovanski državni prvaki Gilgrič je danes poleg vemojstra Bronsteina eden najmožnejših mlajših igralcev na svetu.«

Vodilni stockholmski dnevnik »Stockholm Tidningen« posveča velik članek temu srečanju v naslovu »Ali Švedska lahko ogrozi šahovsko nadvlado 21. stoletja?«. Dalje navaja uspehe, ki so jih dosegli najbolj znani jugoslovanski mojstri Gilgrič, Pire in Trifunović ter poudarja, da spadata tudi ostali člani jugoslovanske reprezentance med zelo poznane igralce. Veliko zanimanje vlada zlasti za nastop 17-letnega Jugoslavana Bore Ivkova.

Danes bodo igrali prekinjene partije iz I. kola, jutri je pričetek II. kola, in v ponedeljek prekinjene igre iz II. kola.

GLEDALIŠČE

DRAMA — LJUBLJANA Sobotna 10. junija ob 20: Kraighar : »Školjka«. Zaključena predstava za sindikate.

OPERA — LJUBLJANA Sobotna 10. junija ob 20: Vardi : »Truhadur«. Gostovanje Slavice Pfafflove članice ojske Opere. Zaključena predstava za sindikate.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE Sobotna 10. junija ob 18: Levstik-Sörn : »Martin Krpan«.

Nedelja 11. ob 10: Levstik-Sörn : »Martin Krpan«.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Mestni dom Sobotna 10. junija ob 18: VI. Nazor-Gradnik : »Pepekica«. Popoldanska predstava.

Nedelja 11. junija ob 17: Nazor-Gradnik : »Pepekica«. Popoldanska predstava.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE TRBOVLJE

Nedelja 11. junija ob 19:30: Dr. B. Kreft : »Čeljski grofje«. Četrti. Poslednja uprizoritev v sezoni.

IZUD »FRANC SAMEC« pionski odsek — Krka Nedelja 11. junija ob 15: Ribičić : »Timée in Binče«. Režija: Solmajer Janez.

KUD »IVAN ROBA, LJUBLJANA Nedelja 11. junija ob 16 in 20: Gogoli : »Zevnitev«. Gostovanje v Sevnici.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE Sobotna 10. junija ob 20: Schiller : »Kovastvo in ljubezen«. Gostovanje v Bovcu.

Nedelja 11. junija ob 15 in 20: Schiller : »Kovastvo in ljubezen«. Gostovanje v Tolminu.

Nedelja 11. junija ob 16 in 20: Calderoni : »Dama-akrat«. Gostovanje SNG iz Ljubljane na Jesenicah.

SKUD »IVAN CANKAR« (bivši kino Mostar) Nedelja 11. junija ob 20: Nušić : »Sumljiva oseba«. Vstopnice se dobe 2 uri pred predstavo pri blagajni.

SKUD »JOŽE MAZOVCE« POLJE Gostovanje v bivšem kinu Moste Sobotna 10. junija ob 20: B. Kreft : »Čeljski grofje«. Vstopnice se dobe 2 uri pred predstavo pri blagajni.

OKUD »KOS-HRIBERNIK« Komenskega ul. 12-1. Rokodelski dom Sobotna 10. junija ob 20: Otvoritvena predstava: Carlo Goldoni : »Pri lepi krmari« (Mirandolina). Režija: Edvard Gregorin, Alan SNG.

Nedelja 11. junija ob 20: Prva repriza. Vstopnice so v prodaji pri Sv. Petra c. 9, Zadruga oblačilnih strok.

SKUD DOMZALE Sobotna 10. junija ob 20: Otvoritvena predstava pionske igralne družine SKUD-a Domzale. Branko Čopić : »Pionirji iz Tihega dolca«. Režija: I. scena Janez Grmek.

Nedelja 11. junija ob 15: B. Čopić : »Pionirji iz Tihega dolca«. Za vse predstave predprodaja vstopnic — Godbenem domu.

RADIO

Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30 — 6.00 Budnica — 6.05 Jutrarnja telovadba — 6.30 Veseli zvoki — 7.10—8.00 Jutrarnji koncert — 12.00 Opoldanski koncert — 12.40 Pisan glasbeni spored izjava orkester Rnski Beograd — 13.00—13.15 Mladinska oddaja: Kajen mora biti pionski voditelj — 14.00 Lahko spored izjava Mali ansambel Radia Ljubljana p. v. Alberta Jernolca — 14.30 Kulturni pregled: Ob prvi obletnici smrti ljudskega umetnika Otona Zupančiča — 14.40 Samospoje poje sopranistka Nuša Kristanova, pri klavirju Jelka Suhadolnik-Zalokarjeva — 15.30 Glasbena medija — 15.15—15.30 Fiskalni pregled — 15.30 Pojo pionski sbori — 15.10 Oddaja za pionirje: Pionirji raziskovalci — 15.30 Igra zabavni orkester Radia Zagreb (Prenos iz Zagreba) — 19.15 Nastop slušateljske Akademije za glasbo — 20.00 Tedenski znanje-politični pregled — 20.15 Glasbena medija — 20.20 Slovenska narodna glasba (Prenos iz Zagreba) — 20.50 Dve epodejanki Branislava Nušića — 21.30 Igra zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamčiča, poje Jelka Cvetičar — 22.15 Za ples in razvedrilo — 23.35 Zaključek oddaje.

Sodražica, 9. junija. V nedeljo je bilo v Sodražici živahno vrvenje. Na trgu so se zbrali pionirji z godbo ter nestrpno pričakovali svojih tovarišev z Gore. Nato so krenili h kulturni prireditvi v šoli. V začetku so jih pozdravili v svojih govorih zastopniki šole, OK LMS in OPS. Prireditve je pokazala, da so naši pionirji prav pridno delali med letom in se v svojih krožkih veliko naučili. Lepo je izjavila svoje točke kulturna skupina. Tudi realistični krožek ni zaostajal. Največ priznanja pa je žel pionski zbor pod vodstvom šol. upravitelje Dore Ivane.

Po prireditvi je bil v zrak priznanja za njihovo delo nagradni odred in tri najboljša pionirje, nekatere pa povalili. Organizacija AFZ je vse pionirje pogostila, nato pa so jih zabavali sodraski muzikantje. Škoda le, da niso nekateri starši še doneli pomena praznika naših pionirjev, ker bi jim gotovo dali a svojim obiskom na prireditvi večjega elana za njihovo nadaljeje delo. — A.

Ljubljana, 9. junija. Terenska organizacija ZB v Zgornji Zelenci je priredila dne 23. maja izlet na Turjak, kjer so si člani ogledali kraje borbe iz časa narodnoosvobodilne vojske. — R. P.

Popravek. — Dopis »Brezbržnost do porodice«, objavljen 16. maja, popravljamo, da tovarna usnja na Vrhniki redno izplačuje porodnino.

KONCERTI

Javna produkcija glasbene šole Ljubljana-Moste raj. III. bo v ponedeljek 12. junija ob 18 v dvorani bivšega kina Moste.

DNEVNE VESTI

Razglas. Glede na objavo v »Službenem listu FLRJ« št. 33 z dne 3. maja 1950, da je Mestno podjetje »Sadje-zelenjava« izključeno iz medsebojnega plačevanja zaradi likvidacije, objavljamo, da Okrajno trgovsko podjetje »Sadje-zelenjava«, Jesenice, Prešernova ulica 1, obstaja in ima bančno številko 612-60200-3 pri podružnici Narodne banke, Jesenice, in ni izključeno iz medsebojnega plačevanja. 511

Oddelek za splošno izobraževalno šolstvo pri Ministrstvu za prosveto priporoča vsem upraviteljem šol, da začne pionski nabiralni polje. Nabirajo naj samo odrasle polje, ki so večji od 8 cm. Polje prevzemajo in plačujejo po 7 din za kg vse Kmetijske zadruga in farme poljev, ki so za to zadolžene. 3378

Zveza borcev terena Rožna dolina priredi v nedeljo 11. junija popoldne vrtno zabavo pri »Marnu«. Petje, godba, ples. Za jedajo in pijačo poskrbljeno. 3367

Mestni komite LMS priredi 11. junija za pionirje izlet na letališče, kjer bo ogled avijonov. Zbor ob 9. uri popoldne na civilni postaji pred letališčem. Za fizikalno tekmovalstvo zbor ob 14. uri na letnem telovadnici v Trilavi. Tekmovalstvo se prične ob 15. uri. Isti dan ob 9. uri na pionski progi proslava 2. obletnice pionske proge, ob 15. uri pa zabava in kinopredstava za pionirje-železničarje in njihove starše istotam. — Mestni komite Ljudske mladine Slovenije.

V okviru tedna »Matere in otroka« bo danes 10. junija ob 20. uri v Domu ljudske prosvete St. Vid »Revija pevskih zborov rajona II«. 3357

Zapora ceste. Zaradi nujnega popravila lesenega mostu v Smartnem ob Paki bo na republiški cesti Smartno ob Paki letos prometa zaprt za vsa vozila v času od 13. junija do 6. ure zjutraj od 28. junija do 24. ure. Promet se proumerja na lokalno cesto čez hrib, Gorenje — Soteska oz. Letus — Polzela — Smartno ob Paki. 3349

Razstava slikarskih del tržaških likovnih umetnikov v Moderni galeriji je odprta dnevo od 9—19. 3337

Lokalna razstava Industrije in obrti v Kočevju bo od 24. junija do 2. julija t. l. 3364

Razstava župančičevih knjig in risopisov, ki jo prireja Slovenska akademika znanosti in umetnosti v prostorih Narodne in univerzitetne knjižnice od 11. do 18. junija, je odprta vsak dan od 10—18. od nedeljah od 9—13. Vstop prost. 3363

V nedeljo ob 9. uri bo na pionski progi, postaja T. V. 15 (VII) proslava 2-letnice obstoja pionske proge. Vabljeni vsi. Ob 18. uri je istotam zabava za pionirje železničarje. Vabljeni tudi starši. — Uprava pionske proge.

Obvestilo. Planince, posetnike Vrat opozarjamo, da bo postojanka Aljažev dom v Vratih v dnevi 11., 12., 13. in 14. junija zaradi nujnega čiščenja in popravil zaprt. — Planinarski društvo »Mladost«.

Važno za gospodinjstva pomočnike! V nedeljo 20. junija priredi sindikat izlet v Postojno. Prijave se sprejemajo v nedeljo 11. junija od 16—18 v Križevniški št. 2. 3372

Trg. podjetje »Železnica« »Železnica«, Ljubljana, Knafljeva ulica 2, sporoča vsem v poslovni zvezi z našim podjetjem da se poslužujejo zaradi spremembe telefona naslednjih telefonskih števil: ravatelj 29-08, komerc. oddelki 23-31, računovodstvo 21-31, skladništvo 27-41. Uprava podjetja.

Občni zbor »Dobrote območnega podpornega sklada Zveze poštini uslužbencev v Ljubljani bo 24. junija ob 19. uri v tečajni dvorani na poštni direkciji v Ljubljani. — Odbor. 3340

Javni telovadni nastop priredi TD »Triglav«, danes 10. junija ob 18 v Zg. Šiški na društvenem stadionu (Jama). Po nastopu: jedaja, pijača, ples. 3355

Zdravniški dežurni službo v Celju imajo sobota 10. t. m. od 12. ure do ponedeljka 12. t. m. do 8. ure zjutraj tov. dr. Bitenc Maks, Ljubljanska cesta 8.

OGLASI

ZAMENJAM krasno stanovanje v Celju sestojajo iz dveh sob, kuhinje, kopalnice in ostalih prikljki za enako v Kranju. Se raji pa v Škofji Loki, vsaj dve sobi in kuhinjo. Ponudbo poslati na ogl. oddelku »Ljudske pravice« pod »Odlična zamenjava«. 3374

PRAV LEPO SE ZAHVALJUJEM tovarišu Terzalu, Bolgarska 32 Ljubljana, za vrtno izgrubljene listnice. Vrgled poštenosti. Virod Janez. 668

IZGUBILA sem 7. junija v Ljubljani usnjato ročno torbico z okoli 800 din z dokumenti in nakaznicami. Najditežja prosim, da vrne vse proti nagradi na naslov: Križar Antonija, Kresnice 35. 3374

RJAVO DENARNICO z manjšo vsoto denarja in drugimi listinami sem izgubila v petek 8. t. m. popoldne na trgu. Najditežja prosim, da vrne listine na ogl. oddelku »Ljudske pravice«. Kopitarjeva 2, denar naj obrnki za nagrado. 3350

IZGUBILA sem v nedeljo 5. junija v neobčinski knjigo »Zenske in menihi II. del. Prosim najditežja, da jo izroči v ogl. oddelku »Ljudske pravice«. 3353

IZGUBILA sem žensko zapeljivo uro po Miklošičev, Masarykovi, Tršičevi cesti. Najditežja prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov: I. D., Stofice 43. 3354

CEKARKEK, otročki, izgubljen v četrtki popoldne iz St. Vida do Medvode, vrtni šetina — Javorškova 3. Zg. Šiška, nasproti šole. 3355

»UMETNINA« na Mestnem trgu proda prvotno ameriško dvosedesno kolo (Tandem) v dobrem stanju kupimo takoj. Ponudite: »Sadje-zelenjava«, Jesenice. 3359

TEMNORJAVO LISTNICO, usnjeno z manjšim zneokom sindikalno izkaznico in drugo, sem izgubil v nedeljo v kino Šiška. Prosim najditežja, da vrne na naslov na njih, denar lahko obrnki za nagrado. 3360

IZGUBILA sem v četrtki 8. junija popoldne najbrž po Askercovi cesti klanast etul doza, utencilije in denar. Ker so predmeti dragi spomin, vrtni ali javiti proti nagradi na naslov: Jek. Cvetičar, Škva 25. 3361

RJAVO AKTOVKO s priborom za obloko ter rarno drugo vsebino sem 8. junija v večerni uri izgubil v tramvaju od Spl. bolnice proti Viču. Ker gotovi predmeti niso moja last, prosim najditežja, da aktivno z vsebino odloži proti dobri nagradi v ogl. odd. »Ljudske pravice«. 3366

ZLAT KRIŽEK izgubljen 8. junija, vrtni na naslov: Ahlin Sonja, Rimska 7, pri-tiljke. 3369

PREKLIČUJEM beasde, ki sem jih izreklja operativnem odkupnega podjetja proti tov. Lavrinu Maksu, poverjeniku za državne nabave pri OLO Kamnik. Erklavec Rozalija, Studa 34. 3334

ZEPO URO sem izgubil 7. junija od Kleč do Bežigrada. Najditežja prosim, da mi jo proti nagradi vrne. Mramor Ivan, Lavrčeva ul. 15, Ljubljana. 3335

PISALNI STROJ, nov ali rabljen — samo v dobrem stanju kupimo takoj. Ponudite: »Sadje-zelenjava«, Jesenice. 300

TOVARISKO MIYEC ANTONIJO prosimo, da vrne po pomoči zamenjan dežni plašč. V zameno dobij svojo. Mestna komična štirilica in pralnica, Novo mesto. 270

MOSKO KOLO z evidenčno tablico št. 23.591, tov. št. 753, je bilo najdeno. Naslov v ogl. odd. »Ljudske pravice«. 3335

PREKLIČUJEM izjavo o tovarišču Klemenčeviću iz Kamnika, ki sem jo grajal v »Ljudski pravici« kot bivšo trgovko in gospo, češ da je kot nečlan ZVVI imela prednost pri nakupu mesa. — Ravnikar Franjo, OK KPS, Kamnik. 3335

PREKLIČUJEM vse žalivke, ki sem jih govoril tov. Filipovi Franju, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Stipavšek Frane, Hrastnik. 68

PRESKRBA

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča vsa poverjenstva za trgovino in preskrbo pri MLO in OLO, vse direktne koristnike ter vse maloprodajne mreže, da se delitev masob do mesec maj 1950 zaključi 11. junija za vse upravičence v zamenjavi preskrbi. Iz pisarne MTP.

RLO IV — poverjenstvo za zdravstvo sporoča, da se bo polmasto mleko in mast (MDF) delilo od 14. junija do vključno 16. junija 1950, od 8—12 in 16—19 v Bojni dolini cesta XV-26, za otroke od 1—2 let mlečne izkaznice grupa 0—2 let z izpolnjenimi rojstnimi podatki in na podlagi rojstnih listov, ter vse zamudnice nosečih in doječih kart.

DELITEV MESA Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO Ljubljana obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo sveže meso v soboto 10. in v nedeljo 11. junija t. l. na živilske nakaznice R1a jam, R1a, R1b, R2a, R21, R22, R23, R24, R25, D1, D2, D3 za mesec junij 1950.

Meso si lahko nabavijo tudi bolniki, noseče žene, daljci krvi, doječe in udarniki. V soboto, dne 10. t. m. dele meso vse prodajalne mesa neprekinjeno